

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2015.0131,

Fagligt Fælles Forbund
(advokat Ulrik Mayland)

mod

Dansk Byggeri
for
Hansson & Knudsen A/S, Odense
(afdelingschef, advokat Thorsten Wilstrup)

Uoverensstemmelsen angår, om deltagende struktørelevers grundløn i det hele indgår i akkordindtjeningen, når det ikke har været muligt at indgå en lokal aftale i henhold til Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 39, stk. 2.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende, at indklagede i akkordforholdet indgået mellem indklagede og sjakket repræsenteret ved Morten Nielsen for byggepladsen Pasopvej, Svendborg med akkordnr. 2274-602 er forpligtet til at betale og endeligt afholde elevers overenskomstmæssige minimalløn.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 30. marts 2016 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand.

Der blev afgivet forklaring af opmåler Lars Skovgaard Andersen, sjakbajs/akkordholder Morten Nielsen og afdelingsleder Thor Lindenskov.

Efter bevisførelse, procedure og votering var parterne enige om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens mundtligt begrundede tilkendegivelse, hvorefter indklagede ville blive frifundet som nedenfor nærmere bestemt.

Baggrunden for sagen

Ifølge Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 39, stk. 1, kan et sjak ikke nægte elevens deltagelse i en akkord, og når elever deltager i en akkord, *"træffes der"* ifølge § 39, stk. 2, *"lokalt aftale mellem virksomheden og de voksne medarbejdere om, med hvilket beløb eleven indgår i disse akkorder"*.

Som anført i opmandstilkendegivelse af 16. december 2014 – FV2014.0071 – bestemmer § 39, stk. 1, entydigt, at arbejdsgiveren afgør, om elever skal deltage i en akkord, og § 39, stk. 2, må i sammenhæng hermed forstås således, at hver af de lokale parter er forpligtet til reelt at medvirke til at indgå en aftale om, med hvilket beløb en given elev indgår i akkorden, og dermed en aftale om, *"med hvilket beløb"* elevens løn kan modregnes i akkordindtjeningen.

I det konkrete tilfælde anførte virksomheden i sit oplæg til akkordaftale, at virksomheden havde ret til at tilkoble lærlinge til akkordaftalen under hele forløbet, hvis virksomheden fandt det nødvendigt, at den overenskomstmæssige løn for lærlingen skulle modregnes i akkorden, og at lærlingen efter særskilt aftale mellem parterne havde mulighed for at modtage en del af akkordoverskuddet. Sjakformanden/akkordholderen gjorde indsigelse mod, at sjakkets udgifter til elevens grundløn, men var i øvrigt enig i virksomhedens oplæg om elevens deltagelse i akkorden.

Det er på dette grundlag klagers hovedsynspunkt, dels at overenskomstens § 39, stk. 2, efter sin historik og overenskomstparternes oprindelige fælles forståelse fører til, at virksomheden endeligt må bære udgifterne til vedkommende elevs grundløn, når lokal aftale om andet ikke har kunnet indgås, dels at indklagedes krav om sjakkets betaling af elevens grundløn siden 2000 forgæves er blevet rejst af arbejdsgiversiden som et overenskomstkrao og derfor ikke nu kan kræves gennemført ved faglig voldgift.

Det er heroverfor indklagedes hovedsynspunkt, at § 39, stk. 2, efter sin sammenhæng med stk. 1 må føre til, at udgiften til vedkommende elevs grundløn i mangel af lokal enighed endeligt skal bæres af sjakkets. Der har i så henseende aldrig været nogen fælles forståelse af den nu omtvistede overenskomstbestemmelse. Arbejdsgiversiden har siden 2000 ønsket bestemmelsen ændret, således at den kom til at svare til Dansk Byggeris øvrige overenskomster med klager – dvs. således at både grundlønnen og et bidrag til lønnen under skoleophold generelt betales af sjakkets – men det udelukker ikke indklagede fra at hævde sin fortolkning af den gældende bestemmelse som sket.

Opmandens begrundelse og resultat

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at både virksomheden og sjakkets i de lokale forhandlinger fastholdt hvert deres ovenfor nævnte udgangspunkt, og at disse forhandlingspositioner blev

fastholdt også efter, at organisationerne blev inddraget i forhandlingerne. Uoverensstemmelsen angår dermed reelt, hvad der i henhold til overenskomstens § 39 skal være løsningen, når parterne ikke kan opnå enighed om en lokalaftale om, med hvilket beløb en elev indgår i en given akkord.

Nærværende sag angår fortolkningen af den gældende bestemmelse i Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 39. For fortolkningen af bestemmelsen kan det ikke tillægges betydning, at Dansk Byggeri under overenskomstforhandlingerne i 2000 og senere forgæves har søgt bestemmelsen ændret med henblik på en harmonisering med andre overenskomster med 3F, dvs. således at indgåelse af lokalaftale skulle erstattes med faste bidrag fra akkordindtjeningen. Bevisførelsen giver heller ikke noget grundlag for at antage, at der oprindeligt har været en fælles forståelse hos overenskomstparterne af konsekvensen for akkordindtjeningen, når elever skal deltage i en akkord. Bestemmelsen må følgelig forstås i overensstemmelse med sit umiddelbare indhold

I henhold til § 39, stk. 2, skal det lokalt aftales, med hvilket beløb en elev indgår i en akkord. Bestemmelsen giver efter sin ordlyd eller sin sammenhæng med overenskomsten i øvrigt intet holdpunkt for at fastslå, hverken at virksomheden endeligt skal afholde elevens grundløn, eller at elevens grundløn fuldt ud skal indgå i akkorden, når de lokale parter ikke kan opnå enighed om en aftale – alt som henholdsvis påstået af klager og hævdet af indklagede. Tværtimod må det følge af de almindelige regler for løsning af fagretlige tvister, at en lokal uoverensstemmelse om, med hvilket beløb en given elev skal indgå i en given akkord, må løses ad sædvanlig fagretlig vej, dvs. i første række ved organisationernes mellemskomst og om nødvendigt ved faglig voldgift.

Allerede som påstandene er nedlagt – og i øvrigt i mangel af oplysninger overhovedet om de nærmere lokale forhold – er der i denne sag ikke grundlag for at træffe en konkret afgørelse af uoverensstemmelsen mellem parterne.

Indklagede må herefter frifindes for klager påstand, men således at heller ikke indklagedes standpunkt under sagen kan følges.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar mv.

København den 6. april 2016

Poul Sørensen